

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 1/14</i>
------------------	---------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **24 kwietnia 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **24 kwietnia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **K. T.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **29 października 2013 r.** sygn. akt **IV U 1332/13**

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie

Sygn. akt III AUa 1/14

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 27 czerwca 2013 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w R. stwierdził wobec K. T. ustanie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno – rentowego w okresie od 14 marca 2013 r. do 3 kwietnia 2013 r. i od 15 kwietnia 2013 r. do nadal.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że wyłączenie wnioskodawcy

z ubezpieczenia społecznego rolników uzasadnia podleganie przez K. T. w okresie od 14.03.2013 r. do 3.04.2013 r. ubezpieczeniu społecznemu w ZUS.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany, podnosząc że podejmując się udziału w szkoleniu z Urzędu Pracy nie miał wiedzy, że wiąże się to z odprowadzeniem składek na ubezpieczenie społeczne, skutkującym przerwaniem ubezpieczenia w KRUS.

Wyrokiem z dnia 29 października 2013 r., sygn. akt IV U 1332/13 Sąd Okręgowy w Rzeszowie zmienił zaskarżoną decyzję KRUS Oddziału (...) w R. z dnia 27.06.2013 r., stwierdzając że wnioskodawca podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników okresie od dnia 14.03.2013 r. do dnia 3.04.2013 r. oraz od dnia 15.04.2013 r.

Sąd ustalił, że K. T. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy w okresie od 13 kwietnia 2004 r. do 30 czerwca 2004 r. i od 1 lutego 2009 r. W okresie od 14 marca 2013 r. do 3 kwietnia 2013 r. wnioskodawca został skierowany przez Powiatowy Urząd Pracy w L. na szkolenie, pobierał stypendium szkoleniowe i z tego tytułu zostały odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne, emerytalne, rentowe i wypadkowe do ZUS. Ponadto Sąd ustalił, że od 15 kwietnia 2013 r. wnioskodawca rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, decyzją z dnia 16 kwietnia 2013 r. Prezes KRUS stwierdził spełnienie warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej i związany z tym obowiązek opłacania składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe w podwójnej wysokości od miesiąca kwietnia 2013 r. W dniu 24 czerwca 2013 r. do KRUS wpłynęło pismo z ZUS, informujące o okresie ubezpieczenia w ZUS.

Przechodząc do oceny prawnej, Sąd Okręgowy stwierdził, że w okolicznościach sprawy istnieją podstawy do odstąpienia od ścisłego rozumienia i wykładni zasad zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych. W przekonaniu Sądu jest niedopuszczalne, by osoby nie mające świadomości, co do swej sytuacji prawnej popadały w pułapkę systemu ubezpieczeń społecznych, gdyż nie taki jest cel i założenie jego działania. Celem systemu ubezpieczeń jest zagwarantowanie jego uczestnikom możliwości uzyskania w przyszłości świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych. W ocenie Sądu I instancji, w sytuacji gdy wnioskodawca od kilku lat podlegał ubezpieczeniu rolniczemu i to ubezpieczenie chce kontynuować, prowadzi gospodarstwo rolne, a prowadzenie działalności gospodarczej polega na wykonywaniu dorywczych, sezonowych usług, niezamierzone włączenie do systemu ubezpieczenia w ZUS na krótki okres, nie powinno wywoływać ustania ubezpieczenia społecznego rolników. Na poparcie powyższej interpretacji przepisów ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Sąd Okręgowy powołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 238/07. W ocenie Sądu I instancji wnioskodawca spełnia wszystkie przesłanki podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przy równoczesnym prowadzeniu działalności pozarolniczej.

W apelacji od powyższego orzeczenia organ rentowy wniósł o jego zmianę i oddalenie odwołania lub o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. przepisu art. 5a ustawy z dn. 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez przyjęcie że pomimo przerwania trzyletniego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników występują okoliczności umożliwiające podleganie przez odwołującego się ubezpieczeniu społecznemu rolników przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej, a dalej także przepisu art. 6 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez przyjęcie że pomimo obowiązkowego ubezpieczenia emerytalno – rentowego w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca spełnił przesłanki do pozostawania w rolniczym systemie ubezpieczenia.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu było podleganie przez K. T. ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia: wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresie od 14 marca 2013r. do 3

kwietnia 2013r. oraz od 15 kwietnia 2013r., bowiem obie zaskarżone decyzje Prezesa KRUS z 27 czerwca 2013r. wyłączały K. T. z tego ubezpieczenia w w/w okresach.

W istocie skorzystanie w pierwszym z tych okresów, ze stypendium w czasie szkolenia organizowanego przez Urząd Pracy i odprowadzenie z tytułu tego stypendium składek na ubezpieczenie w ZUS, przerwało skarżącemu 3 letnią ciągłość podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, jaka zgodnie z treścią art. 5a ust. 1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników warunkuje możliwość wyboru dalszego ubezpieczenia społecznego rolników, w przypadku rozpoczęcia przez rolnika prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego ustalił niesporny pomiędzy stronami stan faktyczny sprawy. Wyżej przytoczone ustalenia faktyczne Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne, wykorzystując do rozstrzygnięcia sporu w sprawie.

Nie sposób jednakże podzielić ocenę prawną, a w konsekwencji przyjąć za prawidłowe orzeczenie wydane w sprawie przez Sąd I instancji.

W istocie bowiem, skoro Urząd Pracy za okres od 14 marca 2013r. do 3 kwietnia 2013r. od pobranego przez K. T. stypendium przysługującego uczestnikom szkolenia odprowadził stosowną składkę na ubezpieczenia społeczne w ZUS (a to na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 9 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych) - to automatycznie z mocy ustawy zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 7 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, skarżący przestał podlegać ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu oraz wypadkowemu i chorobowemu rolników w KRUS. Decyzja Prezesa KRUS z 27 czerwca 2013r., mająca charakter deklaratoryjny, stwierdzała wyłącznie ten fakt.

Ustawodawca przy tym nie przewidział elementów mających wpływ na podleganie w tym wypadku obowiązkowemu ubezpieczeniu w ZUS z tytułu pobranego stypendium szkoleniowego, takich jak: świadomość ubezpieczonego co do oskładkowania pobranego stypendium, jego wola i zamiar co do zmiany tytułu ubezpieczenia (z ubezpieczenia rolniczego na ubezpieczenie w ZUS), czy też świadomość co do skutków na przyszłość przerwy w ubezpieczeniu społecznym rolników.

Powyzsze, powołane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku okoliczności, nie mają żadnego wpływu na sam fakt, iż w okresie od 14 marca 2013r. do 3 kwietnia 2013r., skarżący K. T., był ubezpieczony w ZUS, co z mocy prawa wyłączyło możliwość jego podlegania w tym samym okresie rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu w KRUS.

Przytoczone przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku motywy z uzasadnienia wyroku SN z 22 stycznia 2008r. w sprawie sygn. I UK 238/07 dotyczą rozstrzygnięcia, które zapadło w odmiennym stanie faktycznym i częściowo prawnym dlatego nie mogą stanowić argumentacji za przyjęciem wadliwego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Reasumując, zaskarżony wyrok narusza przepis art. 6 ust. 1 pkt. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 16 ust. 3 i art. 7 ust. 1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz art. 5a tej ustawy z przyczyn wskazanych wyżej, dlatego zgodnie z treścią art. 386 § 1 kpc, Sąd Apelacyjny zmienił ten wyrok w całości i orzekł co do istoty sprawy.